

**Rapport: Fordelingen av atlantisk storskarv og mellomskarv under jakttiden
på storskarv i Skagerak – resultater høsten 2018**

Et utvalg skarvehoder innsamlet fra Østfoldkysten (Foto: Ole-Håkon Heier).

Ole-Håkon Heier, NJFF Østfold

**NORGES JEGER-
OG FISKERFORBUND**

Innledning

Mellomskarven (*Phalacrocorax carbo sinensis*), som er en underart av storskarv (*Phalacrocorax carbo carbo*), har hatt en sterk bestandsvekst i Norge de seinere åra. Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) har høsten 2018 satt i gang et prosjekt for å undersøke felt storskarv i Skagerak for å se på fordelingen av mellomskarv og atlantisk storskarv i fangstene gjennom jaktseasonen. Det er svært begrenset kunnskap om hvor denne underarten oppholder seg i høst/vinterperioden. Ved å avdekke dette gjennom jaktutbyttet, kan det gi et bilde av hvor jakt kan beskatte mellomskarven selektivt under sjøfugljakta i Skagerak.

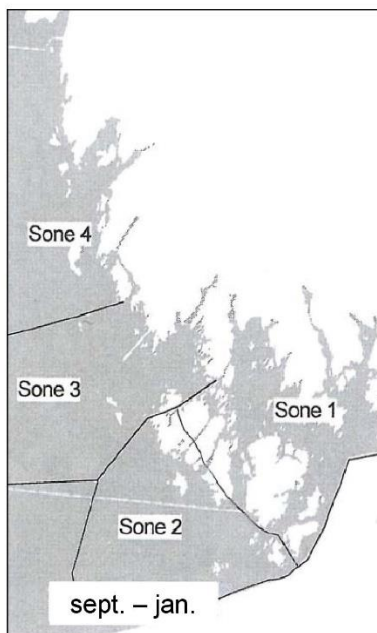
Material og metoder

Ut fra bilder av hode på felt skarv eller innsending av hele hoder kan underartene skilles ut fra form på vokshud ved nebbrota. Dette er imidlertid ikke noe skarpt skille, så alle overgangsformer finnes (Newson *et al.* 2004).

Vi arrangerte et informasjonsmøte om prosjektet i Onsøy den 8. august 2018. Innsamlingen av materiale har blitt organisert gjennom kontaktpersoner i kystforeningene. Prosjektet har blitt jevnlig annonsert på våre websider, Facebook-sider, i medlemsbladet Østfold-info og på e-poster til våre 29 lokalforeninger og kontaktpersonene i lokalforeningene.

Vi har delt Østfold-kysten i 4 soner:

1. Torsnes/ Skjeberg/ Hvaler innen-skjærs.
2. Hvaler uten-skjærs/ Tisler/ Heia osv.
3. Onsøylandet/ Hankø til Kr-øy og ut i skjærgården/ Missingane, søster osv.
4. Fra Hankø i syd til Moss i Nord og ut i skjærgården/ Sletter/ Rauer osv.

Innsamlingen foregikk i perioden fra 10. august til 20. desember (jakttid i ferskvann i Østfold). Bestemmelse av de innsamlede hodene ble utført av Åsmund Fjellbakk fra Fylkesmannen i Østfold og Ole-Håkon Heier fra NJFF Østfold den 20. desember.

Skarvene ble klassifisert etter Newson *et al.* (2004) som følger (målt vinkel mellom munnvike og nedgående gul hudfold fra munnvika):

vinkel	gjennomsnitt	underart
66-111	87	sinensis
38-72	60	carbo
66-72		carbo/sinensis

Bestemmelse av skarv (Foto: Ole-Håkon Heier).

Resultater

Vi fikk samlet inn 19 skarv. Alle var fra saltvann, med 16 i sone 1 og 3 i sone 4. Alle ble skutt i jakttid for saltvann mellom 1. oktober og 25. november. Vi kom til at vi hadde 8 storskarv, 7 mellomskarv og 4 i overgangen mellom de to formene.

Med så få skarv som grunnlag er det naturlig nok vanskelig å si noe om distribusjonen av de to formene i fylket. Vi legger imidlertid merke til at alle tre fra sone 4 var *carbo*, mens de resterende fra sone 1, som omfatter *sinensis*-kolonien på Øra, hadde en god blanding av begge. Lokalitetene Møkkalassa og Ødegårdskilen, som ligger nærmest Øra av de lokalitetene hvor det ble rapportert fugl fra i sone 1, hadde dominans av *sinensis* og *sinensis/carbo*.

Prosjektet vil fortsette videre i de kommende årene. Forhåpentligvis vil vi da få samlet inn langt flere fugler slik at vi kan få bedre resultater.

Takk til

- Åsmund Fjellbakk, Fylkesmannen i Østfold, for assistanse i bestemmelse av skarv.
- Vidar Holthe, Reinert Fredriksen, Bjørn Willy Abrahamsen, Roy Bye, Tormod Nyquist, Rolf Svendsen og Rene Gangestad, kontaktpersoner i lokalforeningene.
- Prosjektansvarlig i NJFF: viltkonsulent Webjørn Svendsen

Referanser

- Newson S.E., B. Hughes, I.C. Russell, G.R. Ekins & R.M. Sellers 2004. Subspecific differentiation and distribution of Great Cormorants *Phalacrocorax carbo* in Europe. *Ardea* 92(1): 3-10.

Tabell målte fugler:

Skutt dato	Sone	Sted	Vinkel	mest sannsynlig type
01.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	68	carbo/sinensis
01.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	85	sinensis
01.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	80	sinensis
01.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	77	sinensis
01.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	69	carbo/sinensis
03.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	62	carbo
03.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	67	carbo/sinensis
03.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	61	carbo
03.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	73	sinensis
03.10.2018	1	Søndre Møkkalassa	74	sinensis
05.10.2018	1	Ødegårdkilen Torsnes	80	sinensis
13.10.2018	1	Grimsøytangen	65	carbo
03.11.2018	1	Karlsøya	67	carbo/sinensis
03.11.2018	1	Karlsøya	46	carbo
03.11.2018	1	Karlsøya	63	carbo
25.11.2018	1	Karlsøya	73	sinensis
07.10.2018	4	Søndre Sletter	38	carbo
07.10.2018	4	Søndre Sletter	58	carbo
07.10.2018	4	Søndre Sletter	42	carbo